

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/104/2016
Identifikačné číslo spisu:	8112216570
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Šikuta
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8112216570.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu K. bývajúceho vo E., právne zastúpeného Puchalla, Slávik & partners, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kmeťova 24, proti žalovanému V. bývajúcemu v G., o určenie neúčinnosti právneho úkonu, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17 C 115/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 13. januára 2016, sp. zn. 3 Co 117/2015, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 22. decembra 2014, č. k. 17 C 115/2012-286 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neúčinnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy o predaji nehnuteľného majetku zo dňa 19. apríla 2010 uzatvorenej medzi pôvodne žalovaným 1/ KOVOZAM, s.r.o. a žalovaným 2/ V. za dohodnutú kúpnu cenu 1.100.000,- Eur a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 24.345,04 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca tvrdil, že týmto úkonom došlo k jeho ukráteniu, lebo dňa 18. augusta 2008 požičal žalovanému 1/ 165.970,- Eur s lehotou splatnosti do 18. augusta 2009, pričom žalovaný 1/ mu peniaze nevrátil a namietaným právnym úkonom sa žalovaný 1/ zbavil všetkého majetku, ktorý mohol byť exekvovaný. Žalobca dňa 24. apríla 2013 vzal späť žalobu voči žalovanému 1/ KOVOZAM s.r.o.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 13. januára 2016, sp. zn. 3 Co 117/2015 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby potvrdil a vo výroku o trovách konania napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo veci samej nie je dôvodné, keď súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd dospel k rovnakému právnemu názoru ako

prvoinštančný súd a to, že v danom prípade odporovaným právnym úkonom - uzatvorenou kúpnu zmluvou dňa 19. apríla 2010 medzi spoločnosťou KOVOZAM s.r.o. a žalovaným V. nedošlo k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadol včas podaným dovolaním žalobca z dôvodov, že podľa § 237 ods. 1 O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) došlo k odňatiu žalobcovi možnosti konať pred súdom, ako aj z dôvodu § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., keď rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Odňatie možnosti konať pred súdom videl v tom, že rozhodnutia oboch súdov sú nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, ako aj v tom, že bez vecnej argumentácie súdy odmietli vykonať všetky žalobcom navrhované dôkazy, najmä na okolnosť preukázania zaplattenia kúpnej ceny a pôvod finančnej hotovosti. Nesprávne právne posúdenie videl v tom, že závery oboch súdov nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní ako aj v tom, že súdy nenariadili žalobcom navrhované ďalšie znalecké dokazovanie na stanovenie všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti. Z týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu vyjadril tak, že toto navrhol ako nedôvodné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „C.s.p.“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. V zmysle ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal. Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

8. V danom prípade je dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok. Dovolanie však nesmeruje proti rozsudku, ktorý by mal znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

9. Dovolanie žalobcu by bolo prípustné iba vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ O.s.p. nenamietal a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

10. Žalobca v dovolaní v súvislosti s ustanovením § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. namieta vady, ktoré spočívajú najmä v tom, že rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, bez vecnej argumentácie súdy odmietli vykonať všetky žalobcom navrhované dôkazy, najmä na okolnosť preukázania zaplattenia kúpnej ceny a pôvod finančnej hotovosti. O porušenie tohto práva žalobcu ale v preskúmvanej veci nejde.

11. Z ustálenej judikatúry ESĽP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Van de Hurk v. Holandsko, Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

12. Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou ESĽP stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05,

III. ÚS 191/2013). Vo svetle týchto rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

13. Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa do 30. júna 2016 ustálila v názore, že odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv strany konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu procesné práva (v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv (viď napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.).

14. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v dovolacom konaní.

15. Súd oboch inštancií v odôvodnení svojich rozhodnutí uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlili. Z ich odôvodnení nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že dovolateľ sa s dôvodmi uvedenými v rozsudkoch nestotožňuje neznamená, že ich zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozsudku kladie vyššie citované zákonné ustanovenie. Dovolať súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že aj odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

16. Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné či už s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd alebo s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, alebo v rozpore s ustanovením (odôvodňovanie rozhodnutí) § 157 ods. 2 O.s.p., a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, či nedostatočne odôvodnené. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

17. Žalobca tiež namietal, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa o nesprávnom právnom posúdení veci boli (prípadne) opodstatnené, dovolateľom vytýkaná vada by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by však prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p.

18. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia žalobcom namietanej procesnej vady (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a nevyšli najavo ani ďalšie procesné vady vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p. Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie ako dovolanie smerujúce proti rozsudku, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.